

**Statens jordbruksverks föreskrifter om veterinärs rätt
att förskriva och tillhandahålla läkemedel i anslutning
till djursjukvård och djurhälsovård;**

SJVFS 2002:57

Saknr C 15

Utkom från trycket
den 27 juni 2002

beslutade den 26 juni 2002

Statens jordbruksverk föreskriver, med stöd av 4 § 2 förordningen (1971:810) med allmän veterinärinstruktion samt efter samråd med Livsmedelsverket och Läkemedelsverket, följande.

Definitioner

1 § I dessa föreskrifter avses med:

Administrering: Tillförsel av läkemedel till djur.

Besättning: Grupp av djur som utgör en epidemiologisk enhet eller som tillhör samma produktionsplatsnummer.

Besättningsgenomgång: Undersökning och dokumentation av en besättnings hälsostatus, djurmiljö och skötselrutiner.

Delegerad läkemedelsanvändning: Läkemedelsanvändning utan föregående veterinärundersökning i anslutning till behandlingen av det individuella djuret eller djurgruppen.

Läkemedelsanvändning: Förvaring, dosering samt administrering av läkemedel.

Närvaro av veterinär: Veterinär befinner sig i samma rum eller i direkt anslutning till rummet med omedelbar tillgänglighet.

Tillhandahållande: Läkemedel rekvireras eller ställs till förfogande för att användas av personal inom veterinärens organisation/företag eller lämnas ut direkt av veterinär.

Uppföljande behandling: Läkemedelsanvändning efter det att veterinär vid varje tillfälle kliniskt har undersökt enskilt djur eller djurgrupp.

Allmänna bestämmelser

2 § Läkemedelsanvändning skall ske med återhållsamhet och enbart då behov föreligger.

3 § Vid val och dosering av läkemedel skall följande beaktas

- riskerna för de personer som hanterar läkemedlet,
- rests substanser i livsmedel,
- biverkningar,
- uppkomst av resistens mot anthelmintika och antibiotika,
- ekologiska effekter, och
- risken för andra negativa sidoeffekter.

4 § Veterinär skall genomföra en undersökning och bedömning av enskilt djur eller djurgrupp innan förskrivning och tillhandahållande av läkemedel sker om inte annat anges i dessa föreskrifter.

5 § Veterinär får förskriva läkemedel för uppföljande behandling av ett enskilt djur eller djurgrupp för en beräknad förbrukning under högst fyra veckor om ej annat anges i dessa föreskrifter.

Denna begränsning gäller ej vid uppföljande behandling av sjukdomar eller andra tillstånd som kräver långvarig kontinuerlig behandling om behandlingen avser häst, hund eller katt som hålls eller föds upp för sällskap och hobby eller andra djur som hålls eller föds upp för sådant ändamål.

6 § Veterinär får, utan föregående undersökning av djur eller djurgrupp, förskriva läkemedel avseende vitamin-, mineral- eller antiparasitära preparat som ej används för injektion.

Förskrivning enligt första stycket får endast ske om veterinären väl känner till djurhållningen och bedömer att läkemedlen kommer att handhas på ett godtagbart sätt.

7 § Vid behandling av djur får veterinär vid behandlingstillfället lämna ut läkemedel för en begränsad behandlingsperiod med hänsyn till ändamålet med behandlingen samt till djurägarens möjlighet att erhålla läkemedlet från apotek.

8 § Vid förskrivning och tillhandahållande av läkemedel skall veterinären lämna noggranna skriftliga instruktioner beträffande läkemedlens användning. Veterinären skall därutöver ge anvisningar beträffande omhändertagande av överblivna läkemedel, förpackningar, sprutor och kanyler samt informera om att djurhållaren bör rapportera misstanke om läkemedelsbiverkning till förskrivaren.

9 § Veterinär får, till personal som genomgått kurs enligt 28 §, tillhandahålla vaccin för användning i närvaro av veterinär.

Veterinär får ej förskriva eller tillhandahålla vaccin för uppföljande behandling annat än för vaccin som särskilt har tillverkats för det enskilda djuret (autogent vaccin), om ej annat anges i dessa föreskrifter.

10 § Veterinär får, till personal som genomgått kurs enligt 28 §, tillhandahålla läkemedel som är avsedda för injektion eller inhalation och har en sederande eller allmänanestetisk effekt endast om de administreras i närvaro av veterinär.

Veterinär får endast förskriva övriga läkemedel med sederande effekt för användning till ett bestämt djur.

11 § Veterinär får, till personal som genomgått kurs enligt 28 §, tillhandahålla läkemedel för avlivning endast om de administreras i närvaro av veterinär.

12 § Vid administrering av läkemedel till livsmedelsproducerande djur som saknar identitet skall det enskilda djuret eller djurgruppen om möjligt ges en tydlig märkning.

13 § Bestämmelser om förordnande av läkemedel finns i Läkemedelsverkets föreskrifter (LVFS 1997:10) om förordnande och utlämnande av läkemedel m.m. (receptföreskrifter).

14 § Bestämmelser om journalföring av läkemedelsanvändning finns i Jordbruksverkets föreskrifter (SJVFS 1998:38) om journalföring och uppgiftslämnande m.m.

15 § Bestämmelser om karenstider för läkemedel finns i Livsmedelsverkets föreskrifter (SLVFS 1999:34) vid hantering av livsmedel från djur som behandlats med läkemedel samt Livsmedelsverkets föreskrifter (SLVFS 1997:27) och allmänna råd om karenstider vid hantering av fiskråvara från odlad fisk som behandlats med läkemedel m.m.

Tillhandahållande av läkemedel

16 § Veterinär som är verksam vid ett djursjukhus eller en djurklinik får tillhandahålla läkemedel för uppföljande behandling som skall utföras av annan personal. Sådan personal skall vara anställd vid djursjukhuset eller kliniken och ha genomgått kurs enligt 28 § om ej annat anges i dessa föreskrifter.

17 § Veterinär som är verksam inom en regional organisation enligt Jordbruksverkets föreskrifter (SJVFS 1999:115) om seminverksamhet med nötkreatur får tillhandahålla läkemedel till personal inom organisationen som har utbildning i enlighet med 28 § och nämnda föreskrifter.

18 § Tillhandahållande enligt 17 § får endast avse läkemedel avsedda för vaccination av kalv mot ringorm och till lokalbedövning av kalv med en

ålder av högst åtta veckor för avhorning enligt 25 § tredje stycket djurskyddsförordningen (1988:539).

19 § Vid tillhandahållande enligt 18 § skall veterinären tillse att skriftliga uppgifter motsvarande ett behandlingsbevis lämnas till djurhållaren.

20 § Veterinär får ersätta anmälan enligt 25 § med en lokal skriftlig instruktion innefattande en tydlig delegationsordning och de uppgifter som avses i 25 § tredje stycket för personal som medges läkemedelsanvändning enligt 16 och 17 §§. Dessa uppgifter skall arkiveras under 5 år för att finnas tillgängliga vid tillsyn.

21 § Vid tillhandahållande av läkemedel enligt 16 och 17 §§ skall veterinären upprätta noggranna skriftliga instruktioner för användningen av läkemedlen.

Delegerad läkemedelsanvändning

22 § Veterinär får förskriva läkemedel för delegerad läkemedelsanvändning till djurhållare för att behandla symptom eller förebygga sjukdom(ar) i dennes besättning under förutsättning att:

1. Förskrivningen avser nötkreatur, svin, får, get, fjäderfä, ren, pälsdjur eller odlad fisk.
2. Veterinären väl känner till djurhållningen i besättningen.
3. Förskrivningen endast omfattar de läkemedel som är nödvändiga för att behandla de symptom eller sjukdomsproblem och de djur eller djurgrupper som det finns instruktioner för enligt 21 §.
4. Djurhållaren använder särskild blankett, som godkänts av Jordbruksverket, för journalföring och rapportering av läkemedelsanvändningen.
5. Förskrivningen sker för en beräknad förbrukning av högst åtta veckor.
6. Djurhållaren har utbildning enligt 27 §.

23 § Veterinären skall vid delegerad läkemedelsanvändning utfärda ett behandlingsbevis i enlighet med Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1998:38) om journalföring och uppgiftslämnande m.m eller tillse att skriftliga uppgifter motsvarande ett behandlingsbevis lämnas till djurhållaren av den som utför delegerad läkemedelsanvändning.

24 § Vid delegerad läkemedelsanvändning skall veterinären upprätta noggranna skriftliga instruktioner för läkemedelsanvändning samt specifikation av de åtgärder eller symptom och läkemedel som delegeringen avser.

Anmälan till länsstyrelse

25 § Då veterinär tillhandahåller läkemedel enligt 16 och 18 §§ eller delegerar läkemedelsanvändning enligt 22 § skall en anmälan snarast insändas till länsstyrelsen.

Vid tillhandahållande av läkemedel eller delegerad läkemedelsanvändning enligt första stycket under mer än ett år skall anmälan insändas årligen.

Anmälan skall innehålla följande uppgifter:

1. Namn och adress inklusive eventuellt produktionsplatsnummer till besättning eller verksamhet.
2. Den tidsperiod under vilken delegerad läkemedelsanvändning pågår.
3. Namn på de läkemedel som får användas.
4. Namn på person(er) som får använda läkemedlen.
5. Förteckning över godkänd utbildning eller kurs avseende läkemedelsanvändning för person(er) som får använda läkemedel.
6. Kopia av instruktioner för läkemedelsanvändning.

26 § Det åligger veterinär som tillhandahåller eller förskriver läkemedel för delegerad läkemedelsanvändning att bevaka att instruktionerna följs och att årligen ompröva delegationen.

Veterinär skall omedelbart upphöra med tillhandahållande och förskrivning av läkemedel för delegerad läkemedelsanvändning om utfärdade instruktioner ej följs och tillrättavisning ej ger omedelbar effekt. Veterinär skall i dessa fall anmäla upphörd delegerad läkemedelsanvändning till länsstyrelsen.

Utbildning

27 § Veterinär får endast förskriva läkemedel för delegerad läkemedelsanvändning till person som har genomgått kurs i läkemedelsanvändning för det djurslag som delegationen avser.

Veterinär får endast tillhandahålla läkemedel för lokalbedövning enligt 18 § till person som har genomgått kurs i avhorning av kalv.

Kurs enligt första och andra stycket skall ge ändamålsenliga kunskaper och anordnas enligt en av Jordbruksverket godkänd kursplan.

28 § Veterinär får endast tillhandahålla läkemedel för behandling enligt 9 § första stycket, 10 § första stycket samt 11, 16 och 17 §§ till personal som har genomgått kurs i läkemedelsanvändning för de djurslag som behandlingen avser.

Kurs enligt första stycket skall ge ändamålsenliga kunskaper och anordnas enligt en av Jordbruksverket godkänd kursplan.

Immobilisering

29 § Veterinär, som genomgått kurs i immobilisering, får utan hinder av 10 § förskriva läkemedel avsedda för djurhållares egna djur. Förskrivning får endast ske till personer som genomgått kurs i immobilisering och som har god erfarenhet av hanteringen. Förskrivningen får endast avse användning till hägnade hjorddjur och hägnat vilt.

Förskrivning får endast avse användning till djur som inte är sjuka, skadade eller i övrigt stressade om inte veterinär är närvarande eller särskilda skäl föreligger.

Kurs i immobilisering enligt första stycket skall ge ändamålsenliga kunskaper och skall vara godkänd av Jordbruksverket.

30 § Läkemedel för immobilisering, med särskilt stor risk för skadeeffekter på människor eller djur, får endast förskrivas för användning till hägnat vilt då veterinär är närvarande eller då synnerliga skäl föreligger.

31 § Veterinär skall vid förskrivning av läkemedel för immobilisering ge instruktion till den som utför immobiliseringen om att en rapport skall skickas till förskrivande veterinär efter varje immobilisering. Rapporten skall innehålla uppgifter som tydligt beskriver motiv till immobilisering, händelseförlopp, läkemedelsdosering, hantering av överblivna läkemedel samt namn på veterinär, i det fall veterinär varit närvarande vid immobiliseringen.

32 § Veterinär kan efter ansökan hos Jordbruksverket, erhålla tidsbegränsat tillstånd att förskriva läkemedel till särskild person för immobilisering av djur tillhörande annan ägare eller för vilda djur.

Kompletterande bestämmelser för vissa djurslag

Nötkreatur

33 § Veterinär får förskriva läkemedel avsedd till vaccination mot ringorm å kalvar utan föregående undersökning av djur eller djurgrupp.

34 § Förskrivning av läkemedel för delegerad läkemedelsanvändning får efter sjukdomsutredning på plats endast ske för nötkreatur, som enbart hålls för produktion av kött.

Veterinären skall övervaka läkemedelsanvändning enligt första stycket med regelbundna besök minst var femte vecka innefattande besättningsgenomgång och journalföring.

35 § Veterinär får förskriva antibiotikapreparat för lokal användning i juver inför inläggning av nötkreatur utan föregående klinisk undersökning.

Förskrivning enligt första stycket får endast göras av veterinär, med klinisk verksamhet i aktuell besättning och under förutsättning att besättningen deltar i ett strategiskt juverhälsoarbete. Veterinären skall därutöver ha kännedom om det enskilda djuret och om bakteriologiska undersökningar i besättningen.

Svin

36 § Vid sjukdomen coccidios hos svin får veterinär förskriva läkemedel för en beräknad förbrukning under högst åtta veckor.

37 § Förskrivning av läkemedel för delegerad läkemedelsanvändning åt svin får ske efter sjukdomsutredning på plats.

Veterinären skall övervaka läkemedelsanvändningen med regelbundna besök minst var femte vecka innefattande besättningsgenomgång och journalföring.

I en besättning med strikt omgångsuppfödning och där läkemedelsanvändningen är ringa får, utan hinder av andra stycket, tidsintervallet utsträckas till besök minst var åtonde vecka.

Fjäderfä, får, get och pälsdjur

38 § Veterinär får förskriva läkemedel för vaccination av fjäderfä, får, get och pälsdjur utan föregående undersökning av djur eller djurgrupp.

39 § Förskrivning av läkemedel, andra än de som nämns i 38 §, för delegerad läkemedelsanvändning avseende fjäderfä, får, get och pälsdjur som enbart hålls för produktion av kött, ägg, ull, skinn eller päls får ske efter sjukdomsutredning på plats.

Veterinären skall övervaka läkemedelsanvändningen med besök minst var femte vecka innefattande besättningsgenomgång och journalföring.

I besättning där läkemedelsanvändningen är ringa får besök genomföras minst var åtonde vecka.

Odlad fisk

40 § Veterinär får förskriva läkemedel avsedda för odlad fisk utan föregående undersökning av djur eller djurgrupp när det gäller vacciner, bedövnings- och desinfektionsmedel. Detsamma gäller läkemedel till prydnadsfisk och sällskapsfisk.

41 § Veterinär får förskriva läkemedel, andra än de som anges i 40 §, för delegerad läkemedelsanvändning avsedda för odlad fisk efter sjukdomsutredning på plats.

Veterinären skall övervaka läkemedelsanvändningen enligt första stycket med regelbundna besök minst var femte vecka innefattande genomgång av fiskodlingen och journalföring.

I en fiskodling där läkemedelsanvändningen är ringa får besök genomföras minst var åttonde vecka.

Ren

42 § Veterinär får efter sjukdomsutredning på plats förskriva läkemedel för delegerad läkemedelsanvändning för ren.

Veterinär skall övervaka läkemedelsanvändningen minst en gång årligen innefattande genomgång av läkemedelshantering och förbrukning.

Katt

43 § Veterinär får förskriva läkemedel utan föregående undersökning av enskilt djur eller definierad mindre djurgrupp avseende perorala antikonceptionella medel (p-piller) för katt.

Förskrivningen får endast ske efter samråd med djurhållare avseende kontraindikationer och biverkningsrisker.

Bin

44 § Veterinär får förskriva läkemedel avsedda för bin endast för användning vid insemination eller för sjukdom där läkemedel anvisas i särskild lagstiftning.

Försöksdjur

45 § Veterinär får förskriva läkemedel avsedda för vaccination av djur som används eller skall användas för ändamål som avses i 19 § djurskyddslagen (1988:534) utan föregående undersökning av djur eller djurgrupp.

46 § Veterinär enligt 20 § djurskyddslagen får tillhandahålla läkemedel avsedda för djur som används eller skall användas enligt 19 § djurskyddslagen för uppföljande behandling, forskningsändamål eller avlivning utan att veterinär är närvarande.

47 § Tillhandahållande enligt 45, 46 §§ får endast ske till personal som har utbildning enligt 51 § djurskyddsförordningen (1988:539).

Övriga bestämmelser

48 § Om det finns särskilda skäl kan Jordbruksverket medge undantag från bestämmelserna i dessa föreskrifter.

Denna författning träder i kraft i fråga om 9-11, 16-22, 25 och 27-29 §§ den 1 oktober 2003 och i övrigt den 1 oktober 2002.

Genom författningen upphävs Lantbruksstyrelsens kungörelse (LSFS 1979:8) om förskrivning och utlämnande av läkemedel i samband med djursjukvård den 1 oktober 2002.

MATS PERSSON

Kinfe Girma
(Djurmiljöenheten)